

Av. Oğuzhan Yazıcı

**BOŞANMADA KUSUR BELİRLEMESİNE
İLİŞKİN USUL VE ESAS MESELELERİ**

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	VII
ÖN SÖZ.....	IX
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM BOŞANMA SİSTEMİMİZE HAKİM OLAN İLKELER VE KUSURUN ETKİSİ

A. BOŞANMA SİSTEMİMİZDE UYGULANAN İLKELER.....	3
1. İrade İlkesi	4
2. Eylemli Ayrılık İlkesi	6
3. Elverişsizlik İlkesi	7
4. Temelden Sarsılma İlkesi.....	8
5. Kusur İlkesi.....	10
6. Önerimiz.....	13
B. BOŞANMADA KUSUR BELİRLEMESİNİN ETKİSİ.....	17
1. Kusur Belirlemesinin Evlilik Birliğinin Sarsılmasına Dayanan Davanın Kabulüne Etkisi	18
a. Az Kusurlu Davalının İtirazı.....	18
b. Davalının Kusursuz Olması.....	21
2. Maddi Tazminat	28
3. Manevi Tazminat.....	32
4. Yoksulluk Nafakası.....	37
5. Geçici Tedbir Nafakası.....	39

6. Yargılama Giderleri ve Vekalet Ücreti	42
7. Mal Rejiminin Tasfiyesi	43
8. Velayet	47
9. Dava Sırasında Ölüm Sonucu Boşanmanın Kusur Tespiti Davasına Dönmesi	47
a. Kusura Dayanmayan veya Özel Sebepli Boşanma Davasına Mirasçılarının Devam Etmesi	54
b. TMK m. 181/2'nin Mal Rejimine Etkisi	59

İKİNCİ BÖLÜM

BOŞANMA SEBEPLERİ VE YARGITAY UYGULAMASINDA KUSUR BELİRLEMESİ

A. GENEL SEBEBE GİREN DAVRANIŞLAR.....	63
1. Yargıtay Dilinde Sadakat Yükümlülüğünün İhlali (Sadakatsizlik) .	63
2. Güven Sarsıcı Davranışlar.....	71
3. Birlik Görevlerini Yerine Getirmemek.....	76
4. Ekonomik Şiddet ve Mali Güvenin Sarsılması.....	79
5. Cinsel Şiddet	81
6. Fiziksel Şiddet.....	82
7. Duygusal Şiddet	83
8. Fiili Ayrılık (TMK m. 166/son) ve AYM'nin İptal Kararı	88
9. Fiili Ayrılık (Vakıa)	100
10. Anlaşmalı Boşanma (TMK m. 166/3)	101
B. ÖZEL SEBEPLER.....	103
1. Zina – TMK m. 161	103
2. Hayata Kast – TMK m. 162	113
3. Pek Kötü Davranış – TMK m. 162	117
4. Onur Kırıcı Davranış – TMK m. 162.....	120
5. Küçük Düşürücü Suç İşleme – TMK m. 163	123
6. Haysiyetsiz Hayat Sürme – TMK m. 163.....	127

7. Terk – TMK m. 164.....	131
8. Akıl Hastalığı – TMK m. 165.....	140
C. KUSURU AZALTAN VE KALDIRAN HALLER.....	142
1. Affetme ve Hoşgörülle Karşılama.....	142
2. Tepkisel Davranışlar	154
3. Teşebbüs	157
4. Haksız Tahrik.....	157
5. İradilik Unsuru.....	158
6. Kusurlu Sayılmayan Diğer Davranışlar	160
D. KUSURLU DAVRANIŞIN İSPATINA İLİŞKİN MESELELER.....	163
1. Yemin, İkrar ve İsticvap	163
2. Diğer Mahkeme Kararlarının Etkisi	165
3. Uzman Raporunda Tespit Edilenler.....	169
4. Tanık	169
5. İletişim Kayıtları.....	173
6. DNA Testi.....	174
7. Delilin Hukuka Aykırılığı.....	175
E. KUSUR BELİRLEMESİNİ FORMÜLLEŞTİRME ÇABASI	177
1. Kusur Piramidi.....	181
2. Mazur Görülen Kusur Farkı.....	188

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KUSUR BELİRLEMESİNDE ÖZELLİK ARZ EDEN HUSUSLAR

A. TMK M. 166/2'DEN KAYNAKLANAN USULİ SORUNLAR.....	192
1. Sorunlar.....	192
a. Hakimin Hukuki Sebebi Re'sen Seçmemesi.....	192
b. Derdestlik Sorunu	197
c. Kesin Hüküm Sorunu.....	200

d. Vakıa ve Talebin Aydınlatılması.....	201
2. Olası Çözümler.....	205
a. Boşanma Davasının Konusu (Usuli Talep).....	205
b. Boşanma Davasının Sebebi	209
c. Boşanma Davasının Tüm Hukuki Sebepler İçin Yürütülmesi.....	210
d. Vakıa ve Talebin Aydınlatılmasına İlişkin Düşünceler.....	213
3. Yargıtay Uygulaması	220
B. DAVA TARİHİNDEN SONRA KUSUR İLERİ SÜRÜLMESİ.....	242
1. Boşanma Davasının Islahı.....	242
2. Sonradan Meydana Gelen Olaylar.....	250
3. Davadan Sonraki Sadakatsizlikler	251
C. BOŞANMA KESİNLEŞTİKTEN SONRA KUSUR BELİRLEMESİ.....	253
1. Kusur Belirlemesinin Boşanmadan Ayrı Kanun Yoluna Konu Edilmesi.....	253
2. Kanun Yolundayken Açılan Boşanma Davaları.....	257
3. Yargılamanın İadesi.....	259
D. EVLİLİKTEN ÖNCE GERÇEKLEŞEN OLAYLAR.....	261
1. Nispi Butlan Davasına Konu Olması.....	262
2. Butlan Davasında Kusur	265
3. Butlana Yol Açan Vakıanın Boşanma Davasına Sebep Olması.....	266
4. Evlenirken Gizlenen Durumların Boşanmada Güven Sarsıcı Sayılması	267
E. KUSUR BELİRLEMESİNDE USULİ MÜKTESEP HAK.....	274
F. BOŞANMA DAVASI AÇMA HAKKININ KÖTÜYE KULLANILMASI.....	279
G. YABANCI BOŞANMA KARARLARINDA KUSUR BELİRLEMESİ	284
1. Yabancı Boşanma Kararından Sonra Gerçekleşen Olaylar	286
2. Yabancı Boşanma Kararında Kusurların Tespit Edilmemesi.....	289
3. Yabancı Boşanma Kararında Kusur Kıyası Yapılmamış Olması ..	291
4. Boşanmanın Fer'ileri İçin Uygulanacak Zamanaşımının Başlangıcı	292
5. Üçüncü Kişilerin Tanıma Tenfiz İstemesi	293

6. Yabancı Boşanma Kararında Zina ve Hayata Kasta Dayanılması	294
SONUÇ	297
KAYNAKÇA.....	305
EKLER (TABLOLAR).....	321
A. AĞIR DERECEDE KUSURLU DAVRANIŞLAR	321
1. Tablo I: 4-4 Farksız Eşit Olanlar.....	321
2. Hafif Derecede Kusur Farkları.....	324
a. Tablo II: 4-5 Eşit Sayılanlar	324
b. Tablo III: 4-5 Eşit Sayılmayanlar.....	327
c. Tablo IV: 3-4 Eşit Sayılanlar	328
d. Tablo V: 3-4 Eşit Sayılmayanlar.....	330
3. Orta Derecede Kusur Farkları	331
a. Tablo VI: 2-4 Eşit Sayılanlar.....	331
b. Tablo VII: 2-4 Eşit Sayılmayanlar	332
c. Tablo VIII: 4-6 Eşit Sayılanlar	335
d. Tablo IX: 4-6 Eşit Sayılmayanlar.....	336
B. ORTA DERECEDE KUSURLU DAVRANIŞLAR	336
1. Tablo X: Farksız Eşit Olanlar	336
2. Hafif Derecede Kusur Farkları.....	351
a. Tablo XI: 4-5 Eşit Sayılanlar.....	351
b. Tablo XII: 3-4 Eşit Sayılanlar	351
c. Tablo XIII: 3-4 Eşit Sayılmayanlar.....	352
d. Tablo XIV: 2-3 Eşit Sayılanlar.....	352
e. Tablo XV: 2-3 Eşit Sayılmayanlar.....	360
f. Tablo XVI: 1-2 Eşit Kusurlu Sayılanlar	363
g. Tablo XVII: 1-2 Eşit Kusurlu Sayılmayanlar.....	366
3. Orta Derecede Kusur Farkları	371
a. Tablo XVIII: 2-4 Eşit Sayılanlar	371
b. Tablo IXX: 2-4 Eşit Sayılmayanlar.....	372
c. Tablo XX: 4-6 Eşit Sayılmayanlar	376

4. Tablo XXI: Orta Dereceden Yüksek Kusur Farkıyla Eşit Olanlar	377
5. Tablo XXII: Formüle Göre Eşit Olmalarına Rağmen Eşit Sayılmayanlar	378
6. Tablo XXIII: Formülle Zıt Sonuçlar.....	380
C. HAFİF DERECEDE KUSURLU DAVRANIŞLAR.....	381
1. Tablo XXIV: Farksız Eşit Olanlar.....	381
2. Hafif Derecede Kusur Farkları.....	389
a. Tablo XXV: 3-4 Eşit Sayılanlar	389
b. Tablo XXVI: 3-4 Eşit Sayılmayanlar	390
c. Tablo XXVII: 2-3 Eşit Sayılanlar	390
d. Tablo XXVIII: 2-3 Eşit Sayılmayanlar.....	393
e. Tablo XXIX: 1-2 Eşit Sayılanlar	394
f. Tablo XXX: 1-2 Eşit Sayılmayanlar	396
3. Orta Derecede Kusur Farkları	397
a. Tablo XXXI: 1 Hafif ve 3 Hafifle Eşit Sayılanlar	397
b. Tablo XXXII: 1 Hafif ve 3 Hafifle Eşit Sayılmayanlar.....	397
c. Tablo XXXIII: 2 Hafif ve 4 Hafifle Eşit Sayılmayanlar	398
D. FARKLI DERECEDE KUSURLU DAVRANIŞLAR	399
1. Tablo XXXV: Farksız Eşit Kusurlu Sayılanlar.....	399
2. Hafif Derecede Kusur Farkları.....	412
a. Tablo XXXVI: 6-7 Eşit Olanlar	412
b. Tablo XXXVII: 5-6 Eşit Olanlar	412
c. Tablo XXXVIII: 5-6 Eşit Olmayanlar.....	414
d. Tablo XXXIX: 4-5 Eşit Olanlar	415
e. Tablo XL: 4-5 Eşit Olmayanlar.....	419
f. Tablo XLI: 3-4 Eşit Olanlar	420
g. Tablo XLII: 3-4 Eşit Olmayanlar.....	426
h. Tablo XLIII: 2-3 Eşit Olanlar.....	427
i. Tablo XLIV: 2-3 Eşit Olmayanlar	429
3. Orta Derecede Kusur Farkları	431
a. Tablo XLV: 2-4 Eşit Sayılanlar	431

b.	Tablo XLVI: 2-4 Eşit Sayılmayanlar	431
c.	Tablo XLVII: 3-5 Eşit Sayılanlar.....	432
d.	Tablo XLVIII: 3-5 Eşit Sayılmayanlar	434
e.	Tablo XLIX: 4-6 Eşit Sayılanlar.....	437
f.	Tablo L: 4-6 Eşit Sayılmayanlar.....	440
g.	Tablo LI: 5-7 Eşit Sayılanlar	442
h.	Tablo LII: 5-7 Eşit Sayılmayanlar.....	442
4.	Tablo LIII: Orta Dereceden Yüksek Kusur Farkıyla Eşit Olanlar	443
5.	Tablo LIV: Formüle Göre Eşit Olmalarına Rağmen Eşit Sayılmayanlar	444
6.	Tablo LV: Formülle Zıt Sonuçlar	446